

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

PREDSJEDNIK

Klasa: 310-02/20-01/3
Ur.broj: 311-07-01-00-20-1
Zagreb, 2. lipnja 2020.

**MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE**
dr. sc. Tomislav Ćorić
Ministar

Predmet: Moguće posljedice primjene Pravilnika o zonama rasvijetljenosti, dopuštenim vrijednostima rasvjetljavanja i načinima upravljanja rasvjetnim sustavima

Poštovani gospodine ministre,

Hrvatska gospodarska komora u ime svojih članica ovim putem želi istaknuti negativne posljedice moguće primjene Pravilnika o zonama rasvijetljenosti, dopuštenim vrijednostima rasvjetljavanja i načinima upravljanja rasvjetnim sustavima sukladno Nacrtu dostupnom u javnom savjetovanju.

Tekstom Nacrta Pravilnika zadire se u više područja u kojima se u suprotnost dovode parametri propisani regulativom za spomenuta područja.

Nacrt Pravilnika propisuje uvjete osvjetljavanja prometnica na način da se ne mogu zadovoljiti zahtjevi propisani normama za **sigurnost prometa**. Rasvijetljenost prometnica sukladno Nacrtu, prometnice klase M1 i M2 (autoceste i brze ceste) moći će biti klasificirane najviše klasom M3, a promet će se trebati ograničiti sukladno pripadajućoj klasi. Posebno se ističe problem **osvjetljavanja pješačkih prijelaza** za što uopće u obzir nije uzeta vertikalna komponenta osvjetljenosti pješaka čime se izravno dovodi u pitanje sigurnost ljudi u prometu. U nekim zemljama Europske unije se osvjetljenost pješačkih prijelaza regulira i posebnim propisima.

Odabir razreda cestovne rasvjete provodi se u skladu sa zahtjevima važeće norme za cestovnu rasvjetu HRN EN 13201-1, -2, -3 :2016 i o tome izravno ovisi sigurnost u prometu. Ograničenja propisana Nacrtom Pravilnika uzrokovat će usporavanje prometa noću i smanjenu sigurnost prometa općenito na svim prometnicama.

Nacrtom Pravilnika dozvoljena rasvijetljenost gradilišta, industrijskih postrojenja i skladišta niža je od Zakonom o zaštiti na radu minimalno propisane rasvijetljenosti pa se **rad na siguran način** na takvim objektima noću neće moći provoditi. Razinu rasvijetljenosti površina i prostora namijenjenih za izvođenje radova gdje se očekuje boravak djelatnika i radnih strojeva **definira Zakon o zaštiti na radu**. Razina rasvijetljenosti za vrijeme odvijanja radnih aktivnosti se ne može propisivati posebnim pravilnicima.

Prema normi HRN EN 12193:2018 (Svjetlo i rasvjeta - Rasvjeta sportskih objekata) određene su minimalne i potrebne rasvijetljenosti ovisno o sportskom terenu i aktivnosti. Međunarodne sportske asocijacije uvjetuju **održavanje međunarodnih sportskih događaja** određenom razinom rasvijetljenosti. Prije početka natjecanja izvode se mjerenja rasvijetljenosti te izdaju dozvole za održavanja međunarodnih natjecanja. Razine rasvijetljenosti navedene u Nacrtu Pravilnika onemogućit će večernja održavanja sportskih natjecanja poput međunarodnih nogometnih utakmica, teniskih turnira i sličnih sportskih događanja za koje se traži odgovarajući certifikat međunarodne sportske organizacije.

Inženjerska praksa izvođenje rasvjetnih instalacija provodi prema odgovarajućim normama. **Projektiranje rasvjete** prema Nacrtu Pravilnika uzrokovat će realizaciju projekta koji neće zadovoljavati normu temeljem čega će nadzor projekta imati pravo odbiti dati **suglasnost za projekt**. Time sama realizacija projekta postaje upitna jer ne može zadovoljiti temeljne inženjerske tehničke zahtjeve.

Nadalje, uz uvjete definirane Pravilnikom postavlja se pitanje kako bi poduzetnici trebali nastupati prema **pozivima Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta** u kontekstu zadržavanja konkurentnosti hrvatskih proizvođača opreme za rasvjetu i omogućavanja certificiranja proizvoda kroz poziv „Certifikacijom proizvoda do tržišta“ KK.03.2.1.12.“ Ovim se **pozivom sufinancira certifikacija proizvoda** pri čemu se striktno navodi slijedeće:

„Povećanom primjenom usklađenih europskih norma, odnosno provedbom postupaka ocjenjivanja sukladnosti proizvoda koji su propisani usklađenim zakonodavstvom Zajednice (oznaka CE, EU Izjava o sukladnosti), zajedno s pouzdanim tehnološkim rješenjem, pridonijet će se da dokazom kvalitete, sigurnosti i pouzdanosti svojih proizvoda MSP-ovi osiguraju preduvjete za povećanje izvoza i ukupne konkurentnosti“.

Jedan od uvjeta za prihvatljivost projekta na pozivima Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, na kraju i dobivanja oznaka kvalitete CE, EU Izjave o sukladnosti i danas najvažnijeg certifikata ENEC je, usklađenost s odredbama svih relevantnih nacionalnih zakonodavnih akata i europskih normi, što je u slučaju rasvjete i norma HRN EN 13201.

Postupak certifikacije za dobivanje navedenih oznaka usko je povezan s normom HRN EN 13201 te **ukoliko se rasvjeta ne bi proizvodila, projektirala**

i ugrađivala da udovolji navedenoj normi sam postupak certificiranja kao nadgradnje ne bi imao svrhu.

Dodatno, proizvođači rasvjete svoje proizvode isporučuju za tržišta na kojima trebaju zadovoljiti navedenu normu iz čega proizlazi da bi **za hrvatsko tržište trebalo imati spreman poseban proizvod** zbog kojeg se treba prekinuti redovna proizvodnja i isključivo za poznatog kupca proizvesti odgovarajuću seriju posebnog proizvoda kao i kasnije odgovarajuću količinu proizvoda potrebnu za redovno održavanje. Nepotrebno je naglašavati kako je **takav oblik proizvodnje organizacijski i financijski vrlo zahtjevan.**

Sve ovdje izneseno HGK je unijela u javno savjetovanje koje je završilo 23. svibnja 2020. godine.

Ovime Vam još jednom skrećemo pažnju na uočene propuste na koje smo ukazivali i tijekom pripreme Nacrta Pravilnika te predlažemo detaljnu reviziju teksta i uklanjanje dijelova koji su u koliziji s drugim propisima ili usklađivanje teksta Pravilnika sa zahtjevima drugih propisa i svakako sa zahtjevima propisanim tehničkim normama.

Pritom naglašavamo da HGK i njene članice u potpunosti podržavaju okolišne, energetske i zdravstvene ciljeve Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja i njegovih provedbenih propisa u izradi koji neće dovesti u pitanje sigurnost prometa i sigurnost na radu, ali i realizaciju projekata te održivost srednjih i malih poduzetnika proizvođača električne opreme za rasvjetu u Hrvatskoj.

Radna grupa za rasvjetu Udruženja električne i elektroničke industrije HGK koja okuplja tvrtke proizvođače električne opreme za rasvjetu i projektante stoji na raspolaganju za stručnu pomoć te s tim u vezi **predlažemo i sastanak s Vašim suradnicima nadležnima za područje zaštite od svjetlosnog onečišćenja** kako bismo zajednički pronašli rješenje za sporne odredbe Nacrta Pravilnika.

S poštovanjem,

dr. sc. **Luka Burilović**

Dostaviti na znanje:

- Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
- Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
- Ministarstvo zdravstva
- Središnji državni ured za šport